

GEBIEDSAGENDA

WEST 2024 – 2027

INLEIDING

Groningen werkt gebiedsgericht. Dat betekent dat de gemeente niet overal hetzelfde doet, maar rekening houdt met het karakter, de cijfers uit de wijkcompassen en de specifieke opgave van een gebied. Alle zeven gebieden in de gemeente Groningen hebben een wijkwethouder en een gebiedsteam. Zij werken samen met bewoners en wijk- en dorpsorganisaties.

We hebben extra aandacht voor de noordelijke wijken. Vinkhuizen, Paddepoel en Selwerd zijn hier onderdeel van en maken samen met De Hoogte, Indische buurt en de Oosterparkwijk deel uit van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Om de structurele problemen samen aan te pakken is begin 2023 een maatschappelijke coalitie gevormd, bestaande uit onder andere bewoners, gemeente, woningcorporaties, politie, welzijn, werkgevers, onderwijs, kinderopvang en het Rijk. Deze partijen committeren zich de komende 15 á 20 jaar aan de ambities en opgaven voor Groningen-Noord. De randvoorwaarde is dat we zorgen voor het ten volle benutten van ervaringskennis in de wijken.

In een aantal wijken werken we sinds 2018 aan de wijkvernieuwing. De activiteiten voeren we in samenhang uit en leggen we vast in een uitvoeringsprogramma per wijk. In Selwerd werken we met het uitvoeringsprogramma '[Sunny Selwerd](#)'.

Alle wijken in het stadsdeel West stellen jaarlijks hun zogenaamde Top 3 aan prioriteiten vast. Via de wijkorganisaties wordt in overleg met de eigen wijkbewoners bepaald welke zaken in de wijk extra aandacht nodig hebben. In Hoogkerk wordt op initiatief van de bewonersorganisatie - en als onderdeel van het 'Gronings Model voor wijk- en dorpsdemocratie' - jaarlijks een Burgerbegroting voor [Hoogkerk](#) opgesteld.

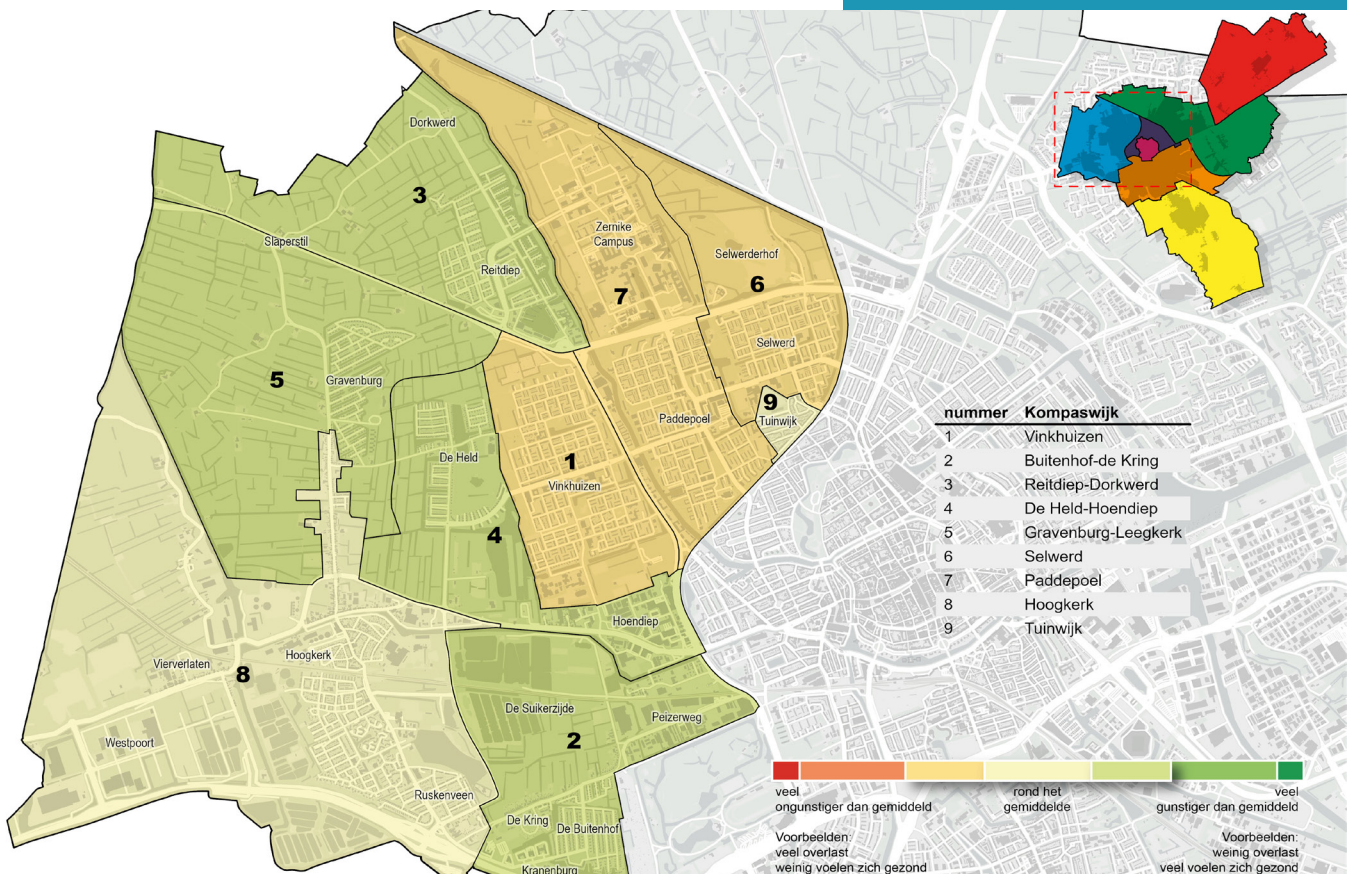
In deze eerste gebiedsagenda leggen we deze thema's en prioriteiten voor West vast. Ook zijn de aandachtspunten uit de gebiedsanalyse van West hier in terug te vinden. Daarnaast nemen we de doelstellingen die zijn vastgelegd voor het [Ambitiedocument](#) van de Maatschappelijke coalitie Groningen-Noord over voor Vinkhuizen, Paddepoel en Selwerd. Deze gebiedsagenda West is richtinggevend voor onze eigen inzet en die van onze partners in het gebied. Zo maken we met een gebiedsgerichte aanpak betere keuzes, pakken we ongelijkheid tussen gebieden aan, en versterken we het onderlinge vertrouwen.

GEBIEDSCYCLUS

Met onze wijkcompassen ontsluiten we per wijk een schat aan informatie op basis van enquêtes en data. Dit vatten we elke twee jaar samen in een gebiedsanalyse. De volgende stap in de cyclus is de gebiedsagenda. Deze stellen we voor vier jaar vast, na twee jaar volgt een update. Tenslotte leggen we de activiteiten en projecten die we uitvoeren vast in de gemeentebegroting en de uitvoeringsprogramma's voor de wijkvernieuwingswijken. Aan het begin van elk jaar laten we onze plannen zien in de Gebiedsjaarplannen.

WIJKEN EN DORPEN

Hoogkerk, Gravenburg, Leegkerk, Reitdiep, Reitdiepzone, Dorkwerd, De Held, Buitenhof, Vinkhuizen, Selwerd, Paddepoel, Tuinwijk

GEBIEDSANALYSE

Wat valt op?

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

- In de nieuwbouwwijken (behalve Reitdiep) is er een stijging in het aantal verkeersongevallen. Overlast door autoverkeer is in Vinkhuizen en Hoogkerk erger geworden.
- In Tuinwijk zijn inwoners minder tevreden geworden over de woning en openbare ruimte. Ook in Vinkhuizen zijn inwoners minder tevreden over de openbare ruimte. Dit zijn ook de wijken waar de sociale samenhang en omgang met anderen is afgenomen.
- In de nieuwbouwwijken is de tevredenheid over de nabijheid van locaties voor binnensport gedaald.

PROGNOSE

- De verwachting is dat het aantal inwoners in West in de komende tien jaar met 7.000 stijgt.
- In Gravenburg, Hoogkerk, Reitdiep en Tuinwijk wordt een afname van het inwonersaantal verwacht.
- Wel zien wij een toename van minderjarigen (0 t/m 17 jaar) en ouderen (65-plussers) in de meeste nieuwbouwwijken. In Selwerd en Tuinwijk zien we een groei van 65-plussers. In de overige oude buitenwijken zien wij een toename van 75-plussers.
- De groei van het aantal inwoners in West hangt samen met 4.000 nieuw te bouwen woningen tot 2030. Bijna de helft hiervan komt in de nieuwe wijk Suikerzijde op het voormalige Suikerunieterrein. Verder worden vooral in nieuwe wijk de Held III eengezinswoningen gebouwd en aan de Friesestraatweg meergezinswoningen.

AANDACHTSPUNTEN

- Meer veiligheidsproblematiek (gevoelens van onveiligheid en aangiften) in de oude buitenwijken. Daarnaast is er drugsoverlast in Selwerd en Vinkhuizen.
- Meer dan gemiddeld armoede en werkloosheid in de oude buitenwijken en Tuinwijk.
- Minder goed mee kunnen doen en minder goede scholingsscores in de oude buitenwijken en Hoogkerk.
- Meer gezondheidsproblemen in de oude buitenwijken en Tuinwijk.
- Minder sociale samenhang en omgang met anderen in de oude buitenwijken.

FEITEN EN CIJFERS

Bevolking

Aantal inwoners	49.582
Aantal woningen	23.540

Leeftijd

Jeugd: t/m 17 jaar	17,3%
Jongeren: 18 t/m 26 jaar	22,0%
Volwassenen: 27 t/m 64 jaar	35,9%
Senioren: 65+	10,0%

Huizen

Corporatiewoningen	41,9%
Huurwoningen	22,2%
Koopwoningen	23,7%
Laag energielabel (E, F, G)	16,0%

Inkomen

Minimahuishoudens	19,1%
Inwoners met moeite met rondkomen	15,0%

Sociaal

Inwoners met prettige omgang buurtgenoten	49,4%
Inwoners met voldoende sociale contacten	92,9%

Veiligheid

Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	25,2%
---	-------

Vertrouwen

Inwoners met veel vertrouwen in gemeentebestuur	26,5%
Inwoners met weinig vertrouwen in gemeentebestuur	23,4%

OPGAVE VOOR GEBIED WEST 2024 – 2027

Waar moeten we mee aan de slag?

De wijken in West hebben een divers karakter. Er bestaan grote verschillen tussen wijken, binnen de wijken verschilt de bevolkingssamenstelling sterk, de kansengelijkheid is hoog. Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen zijn de meer kwetsbare wijken en vormen met wijken in Oude Wijken een aaneengesloten gebied in het noorden van de stad.

In deze noordelijke wijken wonen onevenredig veel kwetsbare jongeren en volwassenen, er is veel vroegtijdige schooluitval en veel bewoners hebben een stapeling van problemen. Daarom is het noodzakelijk om, daar waar het niet goed gaat, vroegtijdige signalen op te pikken en preventief te handelen. We moeten er voor zorgen dat ieders talent tot bloei komt en jeugdigen op te leiden tot de vakmensen van de toekomst. Daarvoor is een doorgaande leer- en ontwikkellijijn van -9 maanden t/m 27 jaar nodig.

We zien een stapeling van problematiek rondom armoede, werkloosheid en schulden. Daarnaast is de kwetsbare positie waarin jongeren en volwassenen zitten vaak de oorzaak van overlast gevend gedrag en criminaliteit. Meer inwoners moeten een betaalde baan of een eigen stabiel inkomen hebben. Samen moeten we er voor zorgen dat er plekken in de wijk zijn waar bewoners naar elkaar omkijken. Nabijheid van werk is een belangrijke voorwaarde om aan de slag te gaan.

Ook de fysieke leefomgeving geeft aanleiding tot zorgen. In Groningen-Noord bestaat een flink deel van de woningvoorraad uit sociale huurwoningen. De waardering van de kwaliteit van de woningen is laag. Op energetisch vlak blijft de woningvoorraad ook achter. Inwoners vertrekken snel uit deze wijken zodra de bestaanszekerheid verbetert. We moeten daarom de woningvoorraad van de noordelijke wijken in samenhang met de rest van de gemeente zien. Dat geeft lucht in Groningen-Noord en zorgt voor gemengde wijken.

In Selwerd is de wijkvernieuwing 'Sunny Selwerd' in uitvoering. Hoewel er ook straten en buurten zijn waar mensen zichzelf of onderling zich wel goed redden, kenmerkt de wijk zich in z'n geheel als een wijk waar veel ondersteuning en aandacht nodig is. De openbare ruimte en een deel van de woningvoorraad is verouderd. Daarom moeten we naast sloop-nieuwbouw en de aanleg van het hoofdnet van het warmtenet, ook de kans benutten om daaropvolgend de openbare ruimte opnieuw in te richten.

Met de maatschappelijke coalitie voor Groningen-Noord hebben we de ambitie geformuleerd dat bewoners kunnen meedoen en dat kinderen met aandacht kunnen opgroeien. Dat zij ervan uit kunnen gaan dat de hele gemeenschap hen ondersteunt. En dat, als dat nodig is, ook de instanties er voor hen zijn, met onverdeelde aandacht en met hun beste mensen. We moeten ervoor zorgen dat mensen voor zichzelf kunnen zorgen, door te leren of te werken. Daarom moeten mensen in een fijn huis kunnen wonen in een prettige buurt, waar je naar je burens omkijkt en waar je veilig bent en je veilig voelt, thuis en op straat. Deze ambitie hebben we uitgewerkt in vier samenhangende thema's: Veilig zijn, Leren, Werken en Wonen.]

Hoogkerk heeft haar dorpse karakter behouden en is gewend eigen problemen op te lossen of te agenderen. De omliggende wijken, inclusief Reitdiep, kennen minder sociale problematiek. Daar liggen de opgaven vooral op het gebied van mobiliteit, voorzieningen en recreatie. We willen de gebiedsontwikkelingen in De Held III en Suikerzijde aangrijpen om duurzame antwoorden te bieden voor hardnekkige problemen in Hoogkerk, zoals verkeer, het voorzieningenniveau en jeugdproblematiek, en kansen aangrijpen op het gebied van groen, duurzaamheid, sport en recreatie. De burgerbegroting van Hoogkerk is richtinggevend in het prioriteren van deze thema's.

DOELSTELLINGEN

Wat willen we bereiken?

Met de maatschappelijke coalitie voor Groningen-Noord hebben wij als doel om binnen Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen de kloof met andere wijken te dichtten. We streven ernaar om de leefbaarheid en veiligheid in Groningen-Noord dichterbij het stedelijk gemiddelde te brengen.

- We willen dat meer inwoners regie hebben over het eigen leven en kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als het nodig is.
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen
- Meer inwoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt en kunnen meedoen aan de ontwikkeling van hun buurt
- Meer inwoners hebben meer vertrouwen hebben in de lokale overheid en maatschappelijke instanties en voelen zich gehoord en gezien
- Minder kinderen en jongeren hebben leer- en ontwikkelingsachterstanden. Meer kinderen en jongeren leren op een manier die past en waarmee ze vooruit komen. Meer jongeren hebben een passende startkwalificatie en stromen in op de arbeidsmarkt
- Meer inwoners hebben een betaalde baan. Meer inwoners hebben een eigen, voldoende en stabiel inkomen, zodat ze goed kunnen rondkomen. Minder bewoners hebben problematische schulden die de eigen regie in de weg staan
- Meer inwoners hebben een passende en betaalbare woning. De woningvoorraad is kwalitatief beter met meer duurzame, energiezuinige woningen. De omgeving en voorzieningen in de wijken sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners
- Meer inwoners voelen zich veilig, zowel thuis als in hun leefomgeving. Er is minder overlast gevend, ondermijnend en crimineel gedrag. Kwetsbare bewoners worden weerbaar en beschermd tegen ongewenst gedrag en criminaliteit.

In het uitvoeringsprogramma Sunny Selwerd werken we aan de volgende doelen:

- In 2028 zijn de meeste voorkomende fysieke en sociale gezondheidsproblemen binnen Selwerd teruggebracht tot onder het stedelijk gemiddelde.
- In 2028 hoeven de bewoners niet de wijk uit als ze wooncarrière willen maken en andere woonwensen hebben. Ook is tegen die tijd het energieverbruik in de woningen gehalveerd en groen, de woonlasten (huur en energie) zijn betaalbaar.
- In 2028 biedt het vele groen en water in en om de wijk een aantrekkelijke omgeving voor mensen om in te bewegen, sporten, ontmoeten en recreëren. Er zijn veel mogelijkheden voor actieve recreatie binnen de buurtjes. Het aantal verkeersongevallen en geweldsdelicten is gehalveerd.
- In 2028 is het percentage bewoners van Selwerd dat actief deelneemt aan de samenleving vergelijkbaar met het percentage in andere wijken van de gemeente. Meer bewoners hebben betaald of onbetaald werk, volgen een opleiding en dragen bij aan het samenleven in hun wijk. Het wijkbedrijf, sociaal-culturele accommodaties en andere initiatieven van bewoners spelen hierbij een hoofdrol.

-
- We willen de samenwerking met bewonersorganisaties verstevigen met de Top 3. In de wijken Reitdiep, Gravenburg, De Held en de Buitenhof bouwen we de bewonersbetrokkenheid bij initiatieven en ingrepen uit.
 - Met de burgerbegroting Hoogkerk willen we met de bewoners ervaring opdoen en mogelijkheden verkennen voor meer zeggenschap en invloed van bewoners in en bij hun wijk.
 - De prioriteiten en opgaves die worden opgehaald in Reitdiep, Gravenburg, De Held, Buitenhof en Hoogkerk zijn agenderend voor grote gebiedsontwikkelingen aan de westflank (Suikerzijde, De Held III).

CONTACTGEGEVENS

Gebiedsmanager:	Peter Wijnsma	peter.wijnsma@groningen.nl
Gebiedssecretaris:	Alma Streefkerk	alma.streefkerk@groningen.nl
Projectmanager wijkvernieuwing:	Kim Meijer	kim.meijer@groningen.nl